

ובני 4 ואש דבריו בענין כי דר אסור נפשי כי
חייב שדולה י 5

שו בענין 2 וגמור אל יזשב ולא תחוס ענין
קול עמך 5 יחד ב ולפני הכתוב כי יחד 5

כי כח אמר אדוני ה' ב בנים ב שובבו ו
מצרים ירד עמי 5

עבאת שמו ואשדברו
בפירוב על נחבסותך כי
לנטע שמוסולוס ארץ
ואמר לציון עמר אתה
חת עברתי התעוררתי
קומי ירושלים אשר שתת
מיד ותוד את בוס חמתו את
קבעת בוס חתו עליה כי
שתות מצות אונטול
לה מכל בנס מלך ואון
מחוק מלך מכל בנס
גדלה שתים הנה קראתך
מינוף לך השדוד שבר
ודר עבות חרב מוא עמך
בניך עליו שכלבו בראש
בלחונות פתו א מכמר
חמל אים חמת יהוד נערת
אלהך לכו שמע נא
ואת עניה ושכרת ולא
מחו
בדאמר ארמך יהוד י
ואל הוקרוב עמו חנה
לקחתו מנהך את בוס
חתו עליה את קבעת בוס
חמתו לאתוסומו לשותתך
עדי שמתת בד מונך
אשר אמרו לנפשך שח
ונעברתי ותשימו כארץ

עֲדָה וְכַחוּץ לְעַבְדֵי:

עירי עירי לבשו עור ציון
לבשו בגדי תפארתך כי
רוישלם עיר חקדש כי
לא תסוף ובאבך עוד
עד לוטמא חתנעו כי
מעפר קומו שבו ירושלים
חתפתחו מוסרי צוארך
שכיה בת ציון
כוכה אמר יהוד חנס
נמכרתם ולא בכסף תנאלו
כוכה אמר אדני
יהוד מערים נרד עמו
בראשנה לגיר שמואשור
באפס עשקו ועתך מה
לפול נאסיהוד כולקת
עמו חנס משלו יהוד לך
נאסיהוד ותמיד כל חוס
שמו כנאץ לבו ידע עמו
שמו לבו בוס החוא פראע
חוא המדבר חנני
מחנאו על החרות
רגלו מבשר משמו עשלוס
מבשר טוב משמוע לי
ושמעה אמר לציון מלך
אלהך קול צפוק נשאו
קול יהוד ודעם עובעו

וראו בשובי יהוד ציון פעחו
רננו ויהוד חרבות ירושלים
מתחם יהוד עמו נאל
ירושלים חשף ונהנה את
זרוע קדשו לעני כל
הגוס וכאו כל אפס אר
את ישוועת אל תועו
סודו סודו צאו שם
טמא אל תגע צאו כי
מתוכה חפרו נשאו כל
יהוד כי לא כחפון תצא
ובמניסה לא תלכו כי
חלה לפעכם יהוד לט
ומאפכם אל יהו ישראל
חנה נשפול עבתי
נדום ונשא ונבזה מאד
כאשר שממו עליך רבני
בוס שחת מאו שמראח
ותארו מבני אדם כו וח
גוס רבנים עליו וקפצו
מלכים פיהם כי אשר לא
ספר להם ראו ואשר לא
שמעו חתפונע
מיהאמיו לשמענו
ויהוד ציהוד על מי נגלתה
ותעל כיוצק לפנו וכשר
מארץ ציהוד לאתאר ק
ולא חדרו רועי אחו ולא

ואמר 1 ואמר יהושע ויצא ליצון ויצא
על לגמרי 5

אדני 2 כח אמר אדניך ויצאו חמלך ופך
שנים 3 ראג פס שנים חסר שאולי מאתי 5

לעני כל חוסים 5 חשף יהוד חוסים
כל חוסים 5

מדויי. הטעם שרי זרוע המס הוא יסובן מדויי המס וכבר פירשתי: אכסני
מחממם. קימן לכבד עס ישראל: מי את. על דעת הכל עס ישראל ידבר ולפי
דשי סהבאל ידבר ברוח הקודש עם כפמו והעד ואמס דברי במין: חזיר. חסר
ל כמו אם חוכלה הוא: ותמכה. כחילו מכחת ידבר ברוח הקודש אל לבו סהוא
שפך וס ל כח גדול
סהמס והארץ כ
ברמתי: המכי. כ
כאמר אמר גוי דתי
למכי להסחית להרוב
ואיה עדה חמת ה
המכי: מהר בועה.
מגורת בועס וכסיה
וזהה בועס כמו יוסב
במכור ובמזק וחס
הוא פועל עומד והטעם
כמו קמור ומלת
להפיק לש: ולא
ימות לפחת. זה
לחמו. כמכיה
ורמיהו שחילו ב
בלחם לחן: ואכסני
רנע. ים אמרי סהוא
הפוך כמו גוער וס
אומרים מכיה חסר
סהמו גלין למון מ
מרגוע והוא היטר
בעי או טעמו אכיה
אזיה הם ואם אכיה
סיהמו גלין והטעם
מסל על המסיקים:
ואמס. כסיקין.
להכיל כי חמכאס
כוכן להסחיתו לנטוע
סמס. דרך מסל
סתיבא על המדיה
סמנוכבה לקדמיות:
וליסוד. סס הפועל
וכעלס היוד כמספנו
וזהה בא כמו מסל
וכמהוה מכיה לו ליטוף:
התעוררי. כוס חמתו
דרך מסל לארס
סטיכר ולא דע מה
עשה לו והוא מוכב
כרדס: קובעת. חן
רע לו וס אומרים
הסמרי סטיכר נטע לטה
התעלה. כמו
והכרס: הודעלו כמו
רשה סרירי הארס
בדמיה: מתי. כ
מגורת למען תמכו
ואס הם סמס בניס
והטעם רעה סלמה:
חן. כאסס סחן לה
מכהל והטעם חן מלך
או סוכט סופסיה: נב
סמס. מי יודך.
יקון כמו למד לו
ולממוי: הודו והטעם
הסוד הוא חסר
כי הסוד לשלם עם
החסר כמו בסמרי ל
לכס מטה לחס הוא
זוגת בואו העשתי:
מי אמתך. חסר ב

ופרויי יסובן. למון תפלה ומוסב על טורי טורי: מי את. בת דרקים כמותך
ומלאה זכיות למה תיראי מאכוס אסר סופו למות: ותמכה את י שפך. ולא
כסענת עליו: המכי. מוסלי אמות העולם המטעם: בסס: אסר כוכן: כזרמן:
ואיה חמת המכי. מחר בא ונכנו: מהר בועה להסחית: אכילו כקבוסקין עלת
וכריך הוא להפיק סהילוך ה
המעים כדו פלה ימות לפחת
וכיון סמיהר להפיק כריך
למזכות רכס סלס יחסר לחמו
חף הוא ימות: בועה. למון דבר
העמד להיות כדון כמו סחומר
במוחב סדימיהו הכביל ליון ה
הסקט אל סמרי ולא הויק מ
מכלי אל כלי וכאמר סס ופלתתי
לו בועס וכסיהו וכלו יריקו.
דא מהר בועה אורו האויב
המכי סהוא כסיו חסר מניל
חלון כח מהר להסחית ולהיות
חלס. בועה חסר כמו בועה
כרוב כחו ולא ימות. המסור
כדו לפחת אבל הלמון ראסון
מירס אביה הוא כסיקין
רבי: רנע היס. למון טורי
רנע פרוכב בלעז: לנטוע
סמס. לקיימא עמל דאמר
עליהו יסגן ככוכב סמיהו
וליסוד ארץ. ולסכלל כסיקין
דאמרי עליהו יסגן כסערא
דארעא: קובעת. יתבס ינתח
פילי והוא סס כוס ולי טרחה
קובעת חלו הסמרים הקובעים
בסחית הכלו ומכתי יודה עלת
כמה ככאמר סמיהו יכבו:
התעלה. הוא מסקה הממס
ומתס כח הארס ככאמר קמור
ומעטק כמו הכרסס העעלו
והסרות והדעות סהוא למון
עטוק ובמסכת טבת מריות
רשלות מין סרכל כלה להתעטק
ב. תרעלה אכסומיתכט
בלעז: מתי. אבוסטר בלעז:
סמס הנה קודאריך. כרות
כפולל סמס סמס: מי אמתך
מי אביך לך להחזק ולומר חף
אומה פלוגית היא לקח דומתך
עלכו. למון עיפות כמו
תחעלפכה הסתולות כמחא ס
סמיר בלעז: כחוא חסמרי
הסיק כחוא זה מסל למכמרי.
תוא כמו תואו ומר וסכות ולא
מיון סכורת דבר אחר פלה
מיון: יריב עמו. אסר ידך רין
עמו: מונך. מטיכך ומטלטלך
כמו והנה הימון נמוב
קרסלר בלעז: סחי וכעכריה.
על בבוך: התקשרי

ראשם יב בקריא וסמס נסמר בסוד כדבר סיני: אנבי אנבי ג' דסמ' וסמס נכסר לעיל בסופרא דא ס' כג'
ואנבי ט' רפ בקריא וסמס ואנבי עכתי כהר בימס הראשנים. ואנבי הסחר אסחיר פני. ואנבי לא חשאתו
לך. ואנבי ויס רך ומשח מלך. ואנבי י' אלהיך רנע וסס ויהמו ג' רי. ואנבי מעשיהם וכסחכתיהם כבאח

ופרניי יהוה ישובו וכאן ציון ברנה ו
ושמרת עולם על ראשם ששון
ושמחה ישגון נסו וגון ואנחה:
אנבי אנבי הוא מנחמכם
מי את ותיא מאנש ימות ומכך
אדם חציר ינתן: ותשבח יהוה
עשך נוטה שמים ויסד ארץ ותפחד
תמיד כל היום מפני חמרת המציק
כאשר כונן להשחית ואיה חמרת
המציק: מהר צעה להפתח ולא
ימות לשחת ולא יחסר לחמו:
ואנבי יהוה אלהיך רנע הים ויהוה
גלוי יהוה צבאות שמו: ואשם
דברי כפיך וכצל ידי בסיתך לנטע
שמים וליסד ארץ ולאמר לציון
עמי אתה:
התעוררי
התעוררי קומי ירושלם אשר שתי
מיד יהוה את כוס חמתו את קבעת
כוס התרעלה שתי מצית:
אין מנהל לה מכל בנים ילדה ואין
מחזיק בידה מכל בנים גלה:
שמים הנה קראתך מי יבדך לך השד
והשבר והרעב והחרב מי אמתך:
בניך עלפו שכבו כראש כל הוצות
כתוא מכמר המלאים חמת יהוה
גערת אלהיך: לכן שמעו נא זאת
עניה ושכרת ולא מיון:
כה אמר ארניך יהוה
ואלהיך יריב עמו הנה לקחתי מידך
את כוס התרעלה את קבעת כוס
חמתי לא תוספי לשחותה עוד:
ושמתי ביד מוניך אשר אמרו
לנפשך שתי ונעברה ותשימי כארץ
גון וכחיון לעברים:
עוררי עורי לבשי עך ציון לבשי
בגדי תפארתך ירושלם עיר הקדש
כי לא יוסף יבא בך עוד ערל וטמא:
ואמסרניה ביד דתו מונן לך דתו אמרין לנפשך אמאי ונעודי ואסאיכת כארעא
יקרן ויות קשוק לעין: אתגלא אתגלא לבשי תוקפך ציון לבשי תושבתך
ירושלם קרתא דקדושא ארי לא יוספון ויעודון ביד עוד ערלן ומסאבין:

ופרניי יהוה ישובו וכאן ציון ברנה ו
ושמרת עולם על ראשם ששון
ושמחה ישגון נסו וגון ואנחה:
אנבי אנבי הוא מנחמכם
מי את ותיא מאנש ימות ומכך
אדם חציר ינתן: ותשבח יהוה
עשך נוטה שמים ויסד ארץ ותפחד
תמיד כל היום מפני חמרת המציק
כאשר כונן להשחית ואיה חמרת
המציק: מהר צעה להפתח ולא
ימות לשחת ולא יחסר לחמו:
ואנבי יהוה אלהיך רנע הים ויהוה
גלוי יהוה צבאות שמו: ואשם
דברי כפיך וכצל ידי בסיתך לנטע
שמים וליסד ארץ ולאמר לציון
עמי אתה:
התעוררי
התעוררי קומי ירושלם אשר שתי
מיד יהוה את כוס חמתו את קבעת
כוס התרעלה שתי מצית:
אין מנהל לה מכל בנים ילדה ואין
מחזיק בידה מכל בנים גלה:
שמים הנה קראתך מי יבדך לך השד
והשבר והרעב והחרב מי אמתך:
בניך עלפו שכבו כראש כל הוצות
כתוא מכמר המלאים חמת יהוה
גערת אלהיך: לכן שמעו נא זאת
עניה ושכרת ולא מיון:
כה אמר ארניך יהוה
ואלהיך יריב עמו הנה לקחתי מידך
את כוס התרעלה את קבעת כוס
חמתי לא תוספי לשחותה עוד:
ושמתי ביד מוניך אשר אמרו
לנפשך שתי ונעברה ותשימי כארץ
גון וכחיון לעברים:
עוררי עורי לבשי עך ציון לבשי
בגדי תפארתך ירושלם עיר הקדש
כי לא יוסף יבא בך עוד ערל וטמא:
ואמסרניה ביד דתו מונן לך דתו אמרין לנפשך אמאי ונעודי ואסאיכת כארעא
יקרן ויות קשוק לעין: אתגלא אתגלא לבשי תוקפך ציון לבשי תושבתך
ירושלם קרתא דקדושא ארי לא יוספון ויעודון ביד עוד ערלן ומסאבין:

מסרה
לקבץ. ואנבי הולע חלא איש.
ואנבי נשעיתך שורק. ואנבי
אברוחי און אשיתך בבני. וכל
חירסו ר' דבמו ואנבי. וכצל
ג בקריא וס' וכצל ידי כסחיתך.
וכצל כנפך אסחוס. וכצל כנפך
ארני: ארץ יד קמיון וסמס נכסר
לעיל כהוא ספרא סמ' ד'
ארני כ' וסמס ארני: ואליך
יריב עמי. כיה ארניך והשתחוי
לך: עורי עורי ד' סמבי בקריא
וס' עורי עורי דבורה עורי עורי
כ בפס. לבשי עון ורוע'.
לבשי עון ורוע' לבשי בני
חפארהך:

בני אמתך כי הארס יתכס כאשר יחל לו מה סחורע לך ככר ארע כן לפלטי: בריך שלמי יכמו ותעלף: סכבו. מתי רעב וחרב
כחוא. כחוא שחן רע לו והטעם כחוא מכמרה והנה הוא סמון אל מכמרה כמו יפלו במכמרו: גערתי. הוא חמתו: לכן סממי. זאת
הכבואה היתוב אחר הסטוק: וסכות. סמון וחסר מלת חמת או חף או רעיונה. יריב עמו. והטעם יקר ריב עמו כמו ריב למנה:
וסמתי בר מונך. מגורת יגן והוא מכנין הכבר כמו אסר הונה: סחי. והספילי וסעבור עלך וכחון תעטס כסול: עורי. כל
המכמרי הסמיהו דשקס כי זאת הכבואה ערכה לעתיד אלכס סימוב ערכה לעתיד הית תוסבין ר' מסה הכהן ל' ולא
אמר כלום כאמר אסרמי כי אם אמרנו סזאת הכבואה היא על גלות בביל ומוב הגולה הנה כחוב לא יוסף יבא בך עוד ערל וטמא
ובחו במויבה זאת וזה סממיהו והנה היא גדרה לא חטבל כלל וכל יבא אחריו יוסף כמו אל תרבו ידברו ובויה וחסר את סין והוא דרך כחות כלמון: התעמי

מבוא למקרא – מקורות 1#

ספרי דברים פסקא שנו

(כז) מעונה אלהי קדם, שלשה ספרים נמצאו בעזרה אחד של מעונים ואחד של היא היא ואחד נקרא ספר זעטוטים באחד כתיב מעון אלהי קדם ובשנים כתיב מעונה אלהי קדם, בטלו חכמים את האחד וקיימו השנים, באחד כתיב תשעה היא ובשנים כתיב אחד עשרה היא בטלו חכמים את האחד וקיימו את השנים באחד כתיב וישלח את זעטוטי בני ישראל, ואל זעטוטי בני ישראל, ובשנים כתיב (שמות כד ה) וישלח את נערי בני ישראל (שם/שמות כד/יא) ואל אצילי בני ישראל בטלו חכמים את האחד וקיימו את השנים. ומתחת זרועות עולם, מלמד שארץ ישראל היא תקפה של עולם. ויגרש מפניך אויב, אלו שברחו לאסיה. ויאמר השמד, אלו יושבי ארץ ישראל.

שבת נה:

אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: כל האומר בני עלי חטאו - אינו אלא טועה, ... והכתיב מעבירים! - אמר רב הונא בריה דרב יהושע: מעבירים כתיב.

רש"י שם

והא כתיב מעבירים, אמר רב הונא בריה דרב יהושע מעבירים כתיב - קשה בעיני שם החכם הנזכר כאן, כי אומר אני שטעות גדול הוא, ולא גרסין לה להא מילתא, שהרי בספרים מוגהים כתיב מעבירים וגם במסורה הגדולה במקום שמנויין שם כל התיבות דלא כתיב בהן יו"ד וקורין - ולא נמנה זה, והם מנויין על פי החשבון, וזו אינה קשיא, דהאי מעבירים - לאו לשון עבירה הוא, אלא לשון ויעבירו קול במחנה (שמות לו), והכי קאמר להו: לא טובה השמועה אשר אנכי שומע את עם ה' מעבירים ומכריזין וקובלים עליכם, והאי מעבירים - לשון רבים הוא, ואעם ה' קאי ולא אבני עלי, שהרי הם היו עוברים, ולא היו מעבירים את אחרים.

תוספות שם

מעבירים כתיב - הש"ס שלנו חולק על ספרים שלנו שכתוב בהם (מעבירים) וכן מצינו בירושלמי בשמשון והוא שפט את ישראל ארבעים שנה מלמד שהיו פלשתים יראים ממנו כ' שנה אחר מותו כמו בחייו ובכל ספרים שלנו כתיב כ' שנה (שופטים טז).

[תלמוד ירושלמי מסכת סוטה פרק א דף יז טור ב/ה"ח

כתוב אחד אומר וישפוט את ישראל ארבעים שנה וכתוב אחר אומר והוא שפט את ישראל עשרים שנה אמר רבי אחא מלמד שהיו הפלשתים יראים ממנו עשרים שנה לאחר מותו כדרך שהיו יראים ממנו עשרים שנה בחייו]

במדבר פרק ז פסוק א

וַיְהִי בַיּוֹם כָּלוּת מִשָּׁה לְהִקְדֹּשׁ אֶת הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיִּקְדָּשׁ אֹתוֹ וְאֶת כָּל פְּלִי וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת כָּל פְּלִי וַיִּמְשַׁחם וַיִּקְדָּשׁ אֹתָם:

רש"י במדבר פרק ז פסוק א

ויהי ביום כלות משה - כלת כתיב, יום הקמת המשכן היו ישראל ככלה הנכנסת לחופה:

[במדבר רבה (וילנא) פרשה יב

חדושי הר"ן על סנהדרין דף ד ע/א

קרנת קרנת קרנות. משמע מפורש מהכא דלפום גמרא צריך להיות בס"ת קרנות בוא"ו בפרשת כשבה דיחיד, וכתבו מקצת מפרשים ז"ל שכתבו בשם הר"ר שלמי' ז"ל דלא כתיב קרנות לא במכתב ולא במסורה וא"כ הוא צ"ע, ויש כיוצא בזה ביום כלות משה שלם ורבותינו אמרו דכלת כתיב, וכן ולבני הפילגשים מלא ורבותינו אומרים פלגשם חסר, וכתב הרשב"א ז"ל דהא הוי פלוגתא דמדינחאי ומערבאי בפלוגתא בבן אשר ובן נפתלי ובכל מקום שאנו מוצאים מחלוקות בספרים אמרו במס' סופרים שהולכים אחר הרוב:

שו"ת הרשב"א המיוחסות לרמב"ן סימן רלב ד"ה שאלה: אם

שאלה: אם נפסל ס"ת בחסרות ויתרות, שיהיה כנגד המסורה. שאני אומר: אין ספרי המסורה, מעולין מספרי התלמוד, שאמר: פלגשם; כתיב. וכן: ואשמם; כתיב. וכן: כלת; כתיב. וכן: קרנת; כתיב ובספרים שלנו: פלגשים ביו"ד, ואשימם ביו"ד, כלות בוי"ו, קרנות בוי"ו; הפך מזה שאמרו חכמים. ואין אנו חוששין לספרי התלמוד, לתקן הספרים, לשנותם. שכך אני מקובל ממך. ואיך נחוש לספרי המסורה, חדשים מקרוב באו! ויש לי ראייה לקבלתי זו, מפ"ק דקדושין. דאמר, דבשני רב יהודה ורב יוסף, לא הוו בקיאי בחסרות ויתרות. כ"ש אנו. ומי שדרש: פלגשם, ואשמם, וכלת; יש לנו לומר: שמצאו כן בספריהם. אבל אנו, לא נחוש להם, וספרינו נחזיק כמה שהם. אמנם, אני איני תמה על פסוקי דרשות של הגדה, כדאמרן. אבל: קרנת, קרנת; חושש אני להם, כיון שב"ש וב"ה מודים להם. ולא נחלקו, אלא ביש אם למקרא, או יש אם למסורת. ושניהם עושין דין, ע"פ החסר והיתר. ודעתי היה לתקנם, אלא שאני ירא בדבר, ואשמר לי עד יבא דברך ויורנו. ובסכות, בסכת; מצאנוהו בספרינו, כמו שאמרו חכמים. הודיעני דעתך בזה /עיינ מנחת שי לדברים א': י"ג ובשו"ע או"ח סי' קמ"ג סעי' ד' בדברי הרמ"א/.

תשובה: מדעתי, שכן האמת, שאין מוסיפין וגורעין בכל מקום ומקום בספרים, ע"פ המסורת, וע"פ מדרשי אגדה. לפי שנחלקו במקומות, בארצות, ע"פ חכמיהם הבקיאים בחסרות ויתרות. וכמדומה לי, אפילו במקרא ומסורת. כמחלוקת בן אשר, ובן נפתלי, ובין מערבאי, למדינהאי. וכמדומה לי, שבזה תלוי מה שדרשו: בכי חזק הוא ממנו. אל תקרי: ממנו; אלא: ממנו. אע"פ שבכל הספרים הכתובים אצלנו, אין חילוק במלת: ממנו; בין שנופל על רבים, בין שנופל על יחיד. אע"פ שכל מקום כנוי נון וי"ו, לרבים ברפה, וליחיד בדגשות. אלא שאני סבור, שבין מדינהאי ומערבאי, היה מחלוקת: בממנו. שהאחד נוהג בו, כבשאר הכנויין, להרפות כל שהוא בא לרבים. והאחד נוהג כמנהג מקומנו, לדגש הכל. וכמדומה, שכן מצאתי בספרי המסורה, שיש מחלוקת בין מדינהאי למערבאי. ומ"מ, בכל מה שבא בתלמוד, דרך עיקר דין: כקרנת קרנת, וכבסכת, לטוטפת. ובן אין לו; ביו"ד, דרשינן: עיין עליו, מדלא כתיב בלא יו"ד. כמו: מאן בלעם; שעליו דנין עיקר ירושה, שממשמשת והולכת. בזה ודאי מתקנין המיעוט. וכן, בכל מקום ומקום, אפילו בחסרות ויתרות, מתקנין המיעוט ע"פ הרוב. דמקרא מלא דבר הכתוב: אחרי רבים להטות. ושנינו במסכת סופרים: אמר ר"ל: ג' ספרים נמצאו בעזרה, ספר מעון, וספר זעטוטי, וספר הוא. באחד מצאו: מעון אלהי קדם; ובשנים מצאו כתוב: מעונה. באחד מצאו: זעטוטי בני ישראל; ובשנים מצאו: נערי. באחד מצאו כתוב: אחד עשר היא; ובשנים: אחד עשר הוא; וקיימו שנים, ובטלו אחד.

מנחת שי על ויקרא פרק ד פסוק לד

... וכבר קדמתי לך כי בכל מקום שהגמ' או המדרש חולק על המסורת בחסרות ויתרות אנו הולכים אחר המסורת ולא מבעיא בדרשות של אגדה כגון פלגשם כלת ואשמם אלא אפי' היכא דנפיק מיניה דינה כגון הכא אליבא דב"ש וב"ה ובר מן דין דכולהו ספרי וספריא הכי סבירא להו ולית בהון פלוגתא כלל. ובש"ת הרמב"ן ז"ל סימן רל"ב נשאל נשאל על זה. ודברי השואל תמוהים מאד בעיני כי לא שאל כהוגן ומהפך גירסת הגמרא' וגם נסתת הספרים. אולי היתה השגגה היוצאת. והשיב לו הרמב"ן ז"ל דבכל מקום אפילו בחסרות ויתרות מתקנים מיעוט ספרים עפ"י הרוב דמקרא מלא דבר הכתוב אחרי רבים להטות. ובעל ח"ת נדחק לפרש סוגיית הגמרא' באופן שיסכים למציאות הספרים והוא עצמו הכיר בדוחק יעוין שם וכבר הארכתי יותר מדאי ותו לא מידי:

[בית יוסף יורה דעה סימן רעה]

ומ"ש ועוד נהגו שיהא ריוח בין פרשה לפרשה ט' וכו' עד סוף הסימן. גם אלה דברי הרמב"ם בפרק הנזכר: כתב הרשב"א בתשובה על מה שכתב רש"י בפירוש התורה (בראשית יא לב) שהנו"ן של יומת תרח בחרן היא הפוכה נראה ודאי שאם לא נכתבה כן לא יפסל הספר בכך שאותן שבשבת פרק הבונה (שם) יפסל בהן הספר אבל הלפופות והפוכות לא יפסל שא"כ הוה ליה להזכירן שם ולכתחלה צריך לעשות ואם לא עשו כשר. וכתב עוד בתשובה שאלת שנמצא בספרים (במדבר ז א) כלות משה שלם ורבותינו אמרו (במדרש רבה פרשת נשא פי"ב י) דכלת כתיב תשובה דע כי כמו שנחלקו בן אשר ובן נפתלי בכמה מקומות מצאתי שנחלקו במלות חלוקות מערבאי ומדינהאי שכן אמרו בגמרא פילגשם כתיב (בראשית כה ו) ובספרינו כתוב מלא וכן בהרבה מקומות עוד תדע שבכל מקום שאנו מוצאים מחלוקת בספרים אמרו במסכת סופרים (פ"ו הל"ד) שהולכין אחר הרוב עכ"ל. וכתב עוד ז"ל כתבת שיש בס"ת בין בפרשת תרומה (כה כ) בין בפרשת ויקהל (לו ט) יהיו פני הכרובים ובמקצת ספרים כתוב בפרשת תרומה יהיו ובפרשת ויקהל היו כך כתוב בספרינו בסדר תרומה שהוא צואה כתוב יהיו ובפרשה ויקהל שהוא ענין העשייה כתוב יהיו: [